

Amerika.

19de Uargang.

Madison, Wis., Fredag den 30te Oktober 1903.

No. 88.

Norge.

Norges Udsførel til England.

Man har, helt siden Chamberlain i Vaar holdt sin første Tale om Muligheden af at indføre en Toldbegunstigelse for de britiske Kolonier, været opmærksom paa, at den Tid kunde komme, da vort Marked i England for Landbrugsprodukter kunde blive sterkt truet, skr. "Landsbladet".

Ingen havde dog ventet, at Faren skulde være saa overhængende nær, som den nu viser sig at være. Ingen tænkte sig Muligheden af, at det engelske Folk, der har faaet Frihandelsgrundføringerne i Arv og holdt denne høit i Ære, i en Hast vilde gaa over til Beskyttelseshysemet. Dette er jo heller ikke sket endnu; men naar Chamberlain, det britiske Riges største nulevende Statsmand og mest energiske Politiker, har gjort sig til Talsmand for en Toldbeskyttelse og har vaakt en stærk Bevægelse for denne Sag i England, saa er det ikke længer nogen Umulighed, at vi inden Ar og Dag kan se vor Export til England selagt med en ikke ubehagelig Told.

Som man af Gaardagens Telegrammer vil have seet, er det Chamberlains Henftigt at lægge en Told af 5 pCt. paa Kjøb og Meieriprodukter. Hvad dette vil sige for det norske Landbrug, der allerede nu arbejder under nok saa vanskelige Forhold, faar man en Overftigt over ved at undersøge, hvilke af vore Udsførelsesprodukter vil rammes af Tolden.

Af Smør indførte Engländerne i 1902 ifølge Landbrugskonsulent Riples Indberetning fra Norge for ialt vel 2,775,000 Kr.

Ost, Fløde og Mælk indbragte os ca. 3,581,000 Kr. og Kjøb næsten 84,000 Kroner.

Tilsammen repræsenterer den Del af vor Udsførel, som vil rammes af den paatænkte Told, en Værdi af omkring 6½ Million Kroner.

Med en Indførelstold af 5 pCt. vil det norske Landbrug altsaa komme til at betale en Ekstrakt af over 300,000 Kr. til den engelske Statskassé foruden de Lyngfler, det maa udrede til vor egen.

Desværre er der ogsaa andre Færter, som truer vor Export til England. Den første Jordlov, der iaar er drevet igennem i Parlamentet, vil sandsynligvis komme til at indvandre en Opsvingets Tid for det første Landbrug. De store Godser vil kunne forlanges udstykkede mellem Forpagterne, der saaledes overgaar til Selveiere og derved anspores til at drive sine Smaabrug og deres Afkastning frem.

En Tid vil uægtelig gaa hen, før dette vil faa nogen nærværdig Betydning for vor Export; men Betydning vil det utvivlsomt faa i Tidens Løb. Naar Irlands Jord kommer under ordenlig Kultur, vil vort Landbrug faa en farlig Konkurrent. Irske Meierier og Slagterier vil paagrund af sin Belliggenhed lige ved det store Marked, som det industrivende England frembyder, faa en særlig gunstig Stilling.

Begunstiget af den korte Vej og af Toldfrihed vil de første Produkter, naar de først har naaet samme Høide som vore, hvad Fremstilling angaar, kunne sælges under langt heldigere Vikaar end dem, vort Landbrug kan vente at opnaa.

Det vil da komme an paa, om vore Produkter kan drives frem til større Fuldkommenhed, eller om de kan fremstilles med mindre Omkostninger end hidtil. Med begge disse Muligheder for Die bør vore Landmænd nu tage alvorlig fat paa i Tide at udvide og befæste sin Stilling paa det engelske Marked.

9000 Turister.

Turisttrafikken paa Vestlandet har, skrives til "Morgenbladet" fra Bergen, iaar været betydelig større end foregaaende Ar. Medens i 1902 med oversjøiske Ruteskibe og "flyvende Hoteller" ca. 7,700 udenlandske Turister fandt Veien til Bergen og Stavanger, er dette Tal iaar steget til over 9000. Hertil kommer da de mange Turister, som er kommen til Vestlandet ad andre Ruter, specielt Valberstruten, som iaar har været meget benyttet, medens Trafikken over Haukelid har været mindre end ifjor paagrund af de exceptionelle Sneforhold i Vaar, der først gjorde Veien trafikabel i Begyndelsen af Jult Maaned. Fra alle mere

besøgte Turistcentrer inde i Fjordene udtales der kun Tilfredshed med Besøget iaar. En Undtagelse danner dog Odda, der har faaet øde for den mindste Gjennemgangs- trafik over Haukelid. For Vestlandets Vedkommende mener man, at Tyskerne iaar har ydet den største Kontingent til Turiststrømmen. Deres Antal er Ar for Ar i stærk Stigning. Efter Tyskerne kommer Engelsekændene, dernæst Amerikanerne, medens det af Frankmænd iaar har været mindre end ifjor. Ungarere og Østerrigere har vi iaar seet mange af. Det viser sig, at Turisttrafikens Centrum mere og mere bliver Spandmøre og Romsdalstrakterne. Did gaar Strømmen, ikke mindst ad Geitangerruten.

12 Mand omkomne.

Fra Nalesund meldes Lørdag den 3dje ds.: Siden inat har her raset et overhængigt Veir med oprørt Hav paa Fiskefeltet. Dampskibet "Laaen" beretter, at den i Middags Kl. 1 observerede en anden Fiske-damper, som i en Rabellængdes Afstand forud under Lønsning forsvandt totalt. "Laaen" standsede, men fandt intet. Det antages at være Dampskibet "Terje Viken". De fleste Fiskefartøier er nu indkomne, hvoraf nogle har lidt Havari.

Senere meldes fra Nalesund: Det bekræfter sig nu, at det er Dampskibet "Terje Viken", der er gaaet under. Sjøen slog ind over Bagbords Laaring og væltebe Fartøiet. Sidst man saa det, laa det med Kjølen i Veiret. Der gik høist to Minuter, fra Skibet kantrede, indtil det forsvandt. Af Besætningen, 12 Mand, er 10 giste med flere Børn. "Terje Viken" er et af Byens ældste Fiske-dampskibe, et Jernfartøi ca. 75 Fod langt. Rederiet er Laurits Madsen. Ingen nærværdig Skade paa andre Fartøier.

Dødsfald.

— Gaardbruger Johannes Engen, Bang paa Hedemarken, er afgaaet ved Døden, 67 Ar gl. Engen var kjendt som en stille, elskværdig Mand og en meget dygtig Gaardbruger.

— Kjøbmand Joh. Kr. Johansen i Kristiania er afgaaet ved Døden, 40 Ar gl. Johansen var varmt interesseret for den konservative Sag, ikke mindst for den konservative Arbejderbevægelse.

Fra Fjeld og Fjord og Dal.

I den nu afholdte Jagtsæson er der i Nre Rendalen skudt ca. 30 Elgsdyr. Hvor mange af disse Dyr der er skudt paa ulovlig Grund, er ikke godt at sige; men Loven synes at love i dette Tilfælde, skriver H. i "Gamar Stiftstidende".

25 Aars Jubilæum som Lensmand i Hole fejredes iflg. "Ringerikes Blad" den 1ste ds. af Lensmand Nicolaisen, som i den Anledning hylledes paa den smukkeste Maade. Fra Naboer overrastes han en Gave i Sølv, fra Kolleger i Amtet en Sølvvinkande med Inscription, fra Ringerikes Sorensskriver, Politimester og Sagførere en vakker Sølvkaffekande. En Masse Lykønskninger indløb.

Den skandinaviske Civilløvskommission har afsluttet sine sælles Forhandlinger. Samme Dag afrejste de norske og danske Medlemmer til sine Hjemlande. Ved det nu afholdte Møde er Behandlingen af Lovforslaget om Kjøb og Bytte tilendebragt. I alle væsentlige Dele er Enighed opnaaet. Behandlingen sig til at udstaa, indtil Forslaget om Kjøb og Bytte har været behandlet af de lovgivende Myndigheder.

Fra Langesund meldes: Fiskerne Theodor Løvesen, hans Fader Lars Løvesen og Gustav Halvorjen, alle bofat ved Barfod i Bamle, omkom ved Kuldsjelling Fredag Efterm. Kl. 2 faaes de at sætte Seil for at gaa hjem. Sandsynligvis har et Braat skjult deres aabne Baad. Ingen har seet Kuldsjelling. Redningsfløiten assisterede samme Eftermiddag med Eftersøgelsen. De udenfor liggende Baade har igaar gennemført den vestlige Skjergaard og paa Straaholmen fundet Fiskefærter, der sandsynligvis tilhørte de forulykkede. Alle tre efterlader sig Enke, den førstnævnte ogsaa 7 smaa Børn.

Brazilens Kaffeproduktion er i Gjennemsnit om Aaret 100,000 Tønder (paa 2000 Pund), det vil sige omtrent en Fjerdedel af alt, hvad der behøves paa hele Jorden til sammen.

San befinna sig.

"Kan du gjetta, aa jeg har gaat aa grubla paa i Vinter, Hans?" ja'n John te mei en Kvæl, han kom hit te mei for aa spraka libt. "Nej", ja jeg; de er ikke godt for mei aa beta, haa du spekulerer paa. Jeg har hørt si, du vil sæle Farken din aa slotta te Bhen; men du er naa vel aldri blit saa tullin lei?"

"Jo, de er detta, jeg har gaat aa grubla paa, Gut. Men vær naa inte saa braa, saa ska jeg fortælle dei hele Greia. Du ser, jeg begynner aa dra lidt uti Aara aa ha gaat aa slava aa flite me denna Farkminge ifra jeg var en Næva stor. Rjæringa, au, Stakkar, har da vist hat mere en nok. Naa begynner Bona aa vokse te, aa vi synes naa de, haade Rjæringa aa jeg, at vi boite jt dom en god Lærdom, saa dom kunne tene sit Brø paa en letvinnere Maate, en vi har jort. Saa tænkte jeg som saa: kunne jeg saa sæt Farken for en \$5000—aa de kan jeg saa for'n haa Dag jeg vil sæl'n—fra kunne jeg starte en liten Bisknefs i Bhen. Haa de naa skulle bli, de var jeg i Studering paa. Saa tok jeg mei føre en Dag, da jeg var te Byn me Griser, aa rusla runt lidt. Naa, tænkte jeg, vil jeg rekke prøve aa sætte mei inni Bylive aa se, haa jeg helst skulle slaa in paa, om saa blir, alle jeg ska bli Bymen. Jyst maatte jeg naa in paa Banken aa saa Penger paa "Checken" min; de var svint betalt. Jeg hadde inte før saad Lappen paa Dikken, jeg, før'n en me ei lang Arumnæse fata'n, skotta paa'n lidt, st. Pen paa en Staka, greip borti en

"ei, svei, drei", aa døme jt'en ifra mei. De bleit inte stort "Bærsøgo" der i Garn, ska jeg tru. Ja, de' var naa de' sama; jeg kunde inte tænke paa aa bli Bankør hofke som, jeg. Da jeg saa kom ut at, saa traf jeg en Man', som jt' aa kopte oppaa Skilta, saa stansa'n aa spurte: "Er du norst du?" ja'n. Ja, jeg var da de. "Kan du fortælle mei, haat Prokurator Lulltus har Officen sin henne du?" Ja, jeg kunne da de. "Du er vel go i Sproke du? Jeg kunne inte saa dig me te aa tolke for mei, vifje?" "Jo, de' kunne vel gaa an. Haa var de', du ville'n da?" "Jo, denna Stranglesanten, denna Ola'n Simsen, du kjenner kænne den Larven du?" "Ja, jeg kjenner nok han." "Ja, de er en go Rjæltring; han sæl narra innaa mei en Rper for en Par Aar sea; han ja', de' var et nyt Slag, ja'n. Jeg huser inte haa'n kalla de naa, jeg, —men nok er de, han forsikra'n te aa gaa saa let aa jøra saa got Arbe, som noen a'en Riper, ja'n, aa hvit jeg inte var fornøgd me'en i alle

Delar, ja'n, saa behøvde jeg inte betale'n. Jeg kunne bare kjør'n bort me Fikkanten paa et Stelle, ja'n'n. "Ja, hois jt' de da? var'n inte go?" "Sol' jøvist "katta'en" godt nok; men de' var jo albeles en Gestebræpar jo; de' var saa vidt Gesta kunne stinte aa dra'n paa flate Zila, aa da kan du skjønne, hois de' jt' i Bakka. Jeg sleit me'n en hal Dag, jeg, aa saa saag jeg, de kunne inte nytte; døme kjørte jeg en borti et Sinkesøl, aa der staar'n den Dag idag, Jeg maatte gaa beint sta aa kjøpe mei en a'en Riper, jeg, for de' maa da hber aa en skjønne, at jeg kunne inte la Zila mit staa aa røse ner. Na naa tænt, har denna Skurken "jaa" mei for Zille-R pern fin". "Har du jt' Note da?" "Javist, narra'n mei te aa ji Note au, Svinesanten." "Ja, men da tænker jeg, de' er best, du setter me'n da, jeg". "Nei, før jeg setter me han, før ska de gaa te "Surprim-Corte". "Ja, ja, vi saar naa høre aa Lullitus sier da."

Jeg jt' da me Man' te Prokuratoreren. Da vi kom berop, saa helst'en nok saa venli. "Take a seat, Gentlemen," ja'n. Vi satte os da, mens han holdt paa 'aa prate me noen andre. Vi sæl inte høre alt; men vi sæl da høre saapas, at den eine ta dom hadde en nær Slæktning, som sat paa Jæilen. De' var naa inte kjørte, han hadde forbrøte sig heller, stakkar's Kroken, lo'en te, end at han hadde komme i Klammmer me Naboen sin om noe, aa saa var'n saa braafint, maatru, døme saa had'n kommit te aa skjøte ihæl Naboen sin, aa saa ville en da vita, om inte Prokuratoreren kunne saa vri eller i det minste te aa bli Selsoforivar, før han hadde jo hat en stor Lurk i Hanna den, som vart skjøten au. Prokuratoreren sjøtte da liksom paa Pulten te Man', for aa finne ut hans Forsatning. Om en Stund saa svar'n: "We will try it!" Saa tænkte vi, naar kommer vel Luren te os, men—saa var de akko at, som de' sku være forjort—, døme kommer de' in to Kvinsfolk, aa saa ha Prokuratoreren os, om vi ville vente lidt. Vi saa jore. Vi hadde paa en Maate Moro ta aa høre, haa dom ville au. Jo, den eine ville da sjøke Skilsmisse ifra Man' sin, for de han var en Fyllefant ja'o; den andre ville naa inte netop de', hu, men ville bare ta op Saloonkeeper'n, for de han hadde solgt Man' hennes Brænnevin, saa'n hadde blit ful, aa hadde holdt paa aa stytt ihæl paa Gimatveien. Da Prokuratoreren saa hadde snakka væl aa længe me dom, saa kom endeli Lørn te os. Jeg kjørde da ti Prokuratoreren de', Man' hadde fortalt, jeg, aa saa bleit vi forlgt om, at

Man' skulle gi'n \$10 for de hste, saa skulle nok han fixe Ola Simsen han, laa'n te, aa gla blei Man'. De' er ikke greit aa være Prokurator, tænkte jeg; dom blir frista te aa jøra mangt for Penger. Da vi saa jt' ner, saa nappa Man' mei i Armen aa sa: "La os gaa sta aa saa os et Glas Ol; jeg hør da i de' mindste spandere paa dig for Trublen," ja'n. "Nei La," sa jeg; "jeg har slutta me aa gaa paa Salon; de' er best, vi passer os, heller kan de' gaa os, som Man' te dena Rjæringa." "Ja ja, saa vær me over paa Store aa saa en Stigar da". "De' gaar an, jeg sku saa dit allikevæl." Da vi saa hadde saad en Par Sigarer aa handla lidt ana Smaateri, saa ville vi te aa gaa, saa begynte de te aa regne me Spørgsmaal, om vi inte ville se paa alt, aa de. Drygoods selte dom da saa uhørt billi; dom ville "close" ut sine Vintervarer at cost, ja en Del under cost, ja dan. "Tænt, her er Raaper vi sæler for \$8, som koster os \$10"—aa saa ner igjennem. "Nei, Storekeeper gaar de inte an aa bli," tænkte jeg; "for ska en holle paa aa sæle under de', de' koster, saa maatte'n ha "Fortunatus Pung" den, som skulle bestaa."

Efterpaa saa svat jeg innaa "Henders Store", for han var skjli mei for 1/2 Rjst, han kjøpte ta mei tjor Høst—dena Riper—Man' blei borte for mei han. Jeg spurte da efter Man' sjøl. Han hadde inte vært paa Store fra Kloka 10 idag, fortalte dom. Dom skjønte inte, haa de' var paa Jære. "Ja, jeg vil nok træffe'n, jeg; de' er vel inte stort fortili, om er betalte mei naa", sa jeg. Væme traut jeg lite te Huse haif. Der var de' brilliant, kan du 'tru; jeg blei reint forstæcka, jeg, da jeg sæl se di sæle Raggelkøbla mine midt int al denna Hærlsheta. "De sku naa være Greier aa ha de saa galant som dissa Folk", tænkte jeg, der jeg sat; men saa sæl jeg høre, de hadde vært en svare Tumult der idag. Dattera hadde vært ute aa hat en sleigh ride, saa hadde Ole'en vælta, aa tænt—stakkar's Jenta hadde forbræva den ene Pækefingen sin, aa saa ille var'n da blit, denna Fingen, atte hu kunne inte spela paa Piano engong, men maatte te Doktor'n. Rona sjøl, som var skjeli a sig, hadde da blit værre ta denna Jorstrækkelsen, saa hu bare sat i en Ruggestol aa vrei Henne fine. Tenejenta var reist for en Par Da'r sea, aa naa maatte Man' paa Grund af denna Gurlomheien være hime aa stille Maten. "Ja, de' ska læggas te noe for dom i Byn, au," tænkte jeg. Da de var saa gæli, saa sæl jeg inte engong op Maale te aa træve Man', jeg, men ville te aa gaa; men saa skjønte vel Man', haa

Jacob L. Hjort
Tenor.
Teacher of
Singing.
Studio removed from
Century Bldg. to

1813 Chicago Ave.
(8th Ave. S.)

Minneapolis, - - - Minn.
Take "8th and Central" street car to 18th street, third house from corner, on east side of street.

Tuition Moderate Lessons forty mi nutes duration.
MONDAY and TUESDAY.
Twin City Telephone 4061.

Et storartet Tilbud

"Rindens og Hjemmet" og "Bort Bibliothek", der nu er i sin 15de Aarg. og udkommer med 40 store Sider i et Dplag af 72, 000 Exemplarer hver Maaned, er det eneste Rindesblad i vort Sprog i Landet. Dets Indhold er til Glæde, Opmynting og Lærdom for hele Familien; thi ved Siden af velvillig Indsendte Bidrag har Bladets Redaktør, Mrs. Ida Hanson, sikret sig gode Medarbejdere. Subscriptionen er 50c pr. Aar. For end yderligere at forøge vor Læsefreds gjør vi nu "Amerika's Læse" følgende ubmærkede Tilbud:

For 25c i Primærker, indsendt med dette Advertissement for den 31te Oktbr., vil vi levere eder "Rindens og Hjemmet" og "Bort Bibliothek" et Aar og desuden "Rindens og Hjemmet's Naaleudstyr, bestaaende af 100 fortjærede Synaale, 14 fortjærede Stoppenaale og en Træknaal. Præbenummer frit. Skriv strax til

"Rindens og Hjemmet",
Cedar Rapids, Iowa.

JOHN OLLIS,

Norsk Advokat.
Praktiserer i alle Courts, specielt i Arve- og Skifteresager. Korrespondens kan særes paa Norsk eller Engelsk. For skriftligt Svar paa Spørgsmaal forlanges \$1.00.
Adresse: JOHN OLLIS, Attorney,
Marston Block, - - - MADISON, WIS.

Oscar M. Corrison,

Advokat.
Sjæter Sager for alle Domstole.
Man skrive paa Norsk eller Engelsk.
164 La Salle St., Rooms 53-54.
CHICAGO. - - - ILL.

Dr. J. W. Vance

Specialist.
Smertefri Behandling af
Piles, Fistler, Kæmmer og Sa-
i Rectum.
En Bog, om Eggdomme i Rectum sendes frit.
Office 295 E. Fairchild St. Madison Ws.

HOLLISTER'S PHARMACY,

First National Bank Bldg, Madison, Wis.
Vi har de bedste udvalgte samt største Varietet af Mediciner og alt tilhørende Farmacien i hele Staten. Vi har to uderaminerede Farmaceuter til at fylde dine Recepter. Vi har i over 25 Aar brevet Forretning her i Bhen. Besøg os, skriv eller telegrafer til os, dersom du vil have os til at gjøre noget for dig i Apotheker-Branchen. Varer og Priser garanterede. Vi sender Mediciner med Post og Gæves hver Dag.

Th. Herfurth & Son

Assuranceagenter.
Sælger Dampskibsbilletter til Norge . . . og alle andre Lande. . .
Penge tilaands til 5% pCt. Rente.
708 East Gorham St. Phone 337.
Madison, Wis.

jeg gif etter, aa saa sa'n: "Du vil vel kanskje ha Money for den Rvar-ter'n Beef du?" sa'n. "Ja, de' var nok de, jeg gif etter." "Vel, kan du inte "træde" ut noe ta de?" sa'n. "Na, jeg kan alti "træde" ut lidt," sa jeg; "for en Dalers Bænge eller to kan jeg alti "træde", sa jeg. "Na, du maa "træde" mere daen dat," sa'n; "du maa "træde" ut "biggeste Parten," sa'n. Jeg syntes detta var no'e Klineri, aa saa blei jeg harm aa besinna mei paa de. "Jeg ska inte handle me dig for en Cent," tænkte jeg. Men jeg jore som en Tul, som inte handla de ut, for næste Dagen var Store "clofa"; jo, han hadde clofa ut at cost han, saag de ut te. "Er du ruff du? sa jeg. "Du forliser dit du da?" "Ja, var de' inte mer enda, saa var de godt; men de' er inte noe aa tala paa; naar en er Doff, saa er'n da. Naar dom bare inte flo saa stort enda, saa flu jeg aldri si om de; men de', som er jort, de' er jort." "Ja, hojs gaar de da?" Rommer du te aa flotta te By'n da, Jon?" "No, jeg tænker inte de. Jeg kom te aa rusle i By'n te ulpaa Rvel'n, var nepaa Tabanne aa sæt mæg Mat; der laag de' no'n Laaffter aa raf, læste Blaer aa snakka Polleitt, me Beina høgt op eter Bægga. Ved Bore' sat de en Flok me Gutongar—som venteli hørte Guse te—aa fraala aa holdt Spetakkel. "You going to the theater to-night?" sa den mindste Pøiken. "You bet your life," jvart'en. "But pa won't let you", sa Pøiken. "What do I care," jvara han. De grøste ti mig, da jeg hørte dette. "Dette flu bli Kamera-ter for Smaaguta mine," tænkte jeg. "Nei, Su bevare dom ifra sligt Rompani!" Jeg begynte aa misse Appeti-ten. Da jeg saa kom ut paa Gata i Mørkingen aa møtte Sk eia, som flu paa Theater, saa blei jeg mæt. Der jif dom Arm i Arm, fliste aa jjaaja, Guten saa opstramma, som de flu væra en Miljonær—aa kanskje'n inte æigde Alea paa Kroppen—fenta me en Haarlug framt Skolten aa paa Que ei Slags Klæsse, jeg veit inte, aa jeg ska kalle de' nten Dup-lue eller Natkappe, jeg; aa paa Ba-ken en Bukkel, saa du kunne jenne tru, hu var jiktebrøsten. Da jeg saa var kommen vel forbi denne Skreia, saa viste jeg inte Dre ta, jøren en kom hustupe—me Baken føre—ut igjennem ei Saloondør. "You dead boat!" skreit Man' jjel; "her har denna Sluften henjt rundt i hele Dag," lot en te; "drøfki aa jort Spetakkel aa inte betalt en Cent," aa han var Man', som ville ha Dr-den i sit Hus, han meinten saa paa. "Ja, du er en jil Ordensman du," tænkte jeg aa jif. Paa Gimveien begynte jeg aa gruble. "De er not mange bra Folk i By'n aassaa,"

tænkte jeg, "aa de' kunne vist gaa an aa "mæife" Levinga der letwin- nere en paa Lanne, saa for den Saks Skyl kunne jeg gjenne flotta te Byen; men da jeg kom te aa tænke paa di stakkars Bona, saa "besinna jeg mei". "Ja, de jore du Ret i, John. Gud hjelpe den, som ska dra op Bo'en i By'n. Di har de bare en' vi skjønner, vi, John. Men veit du, haa jeg har tænkt paa, me du har holdt paa aa prata?" "Nei." "Jeg har tænkt paa aa sætte detta i "Ame-rika", jeg." "De' faar du jøra, som du vil me," sa'n John. "Ja ska jeg sætte dit Navn unner da?" "Na, du kan sætta bare J. H. du, vekje, saa bether de os beggeto.

Nok sagt.

Døvhed kan ikke helbredes

ved lokale Midler, da de ikke kan naa den angrebne Del af Øret. Der er kun en Naade at furere Døvhed, og det er ved konstitutionelle Midler. Døvhed forarsages ved en betændt Tilstand af Slimhinden i det eustachiske Rør. Naar dette Rør bliver inflameret, mærker De en rumlende Lyd eller faar en daarlige Hørelse, og naar den bliver helt luttet, er Døvhed følger, og med mindre Be- stændelsen kan fjernes, og dette Rør gjenføres til nor- male Tilstand, vil Hørelsen være ødelagt for stels. Vi ud af ti Lillende fremtaldes ved Katarrh, der er intet an- det end en betændt Tilstand af Slimhinderne. Vi vil give 50 hundrede Dollars for ethvert Tilfælde af Døvhed (forarsaget af Katarrh), som ikke kan fure- ses med Hall's Catarrh Cure. Skriv efter Erklæring, vtil. F. J. Cheney & Co., Toledo, O. Sælges hos Apothekere. 75c.

Land

50.000 Acres. Indbyrde Eastchewon Park Re- gion. Prairie og Skog, ved ny Bane, standma- vift Settlement, Kvæg- og Hvedeaavl (40 Bu- shels). Pris \$3.50, til Mars Tid, til \$4.00 pr. end nu Acres; jundt Klima, gode Markeder. Agenter søfkes. Billige Erku- rtioner. Skriv efter Rart og Oplysninger til Scandinavian-Canadian Land Co Rooms 810-12, 172 Washington St., Chicago, Ill.

Billige Bøger!

Vi har saa mange Bøger, at vi ikke har Plads til dem. Se dette Tilbud! Send os en eneste Dollar- saa skal De faa i nærmeste Expres- Office:

- 1 Engelbrekt Engelbrektsøn.
- 1 Bondehøvdningen.
- 1 Niels Juul og Tordenskjold.
- 1 Astronomiens Romantik.
- 1 Hvor laa Vinland?
- 1 Politinotiser.
- 1 Fæstaler.
- 1 Ruslands Hiftorie; af Thrige.
- 1 Gustav Adolf og Tredveaars- krigten; af Topelius.

Jkke en Dollar Stykket, men all- disse Bøger for bare \$1.00!

Naar Bøgerne er saa umaadel-; billige synes vi, at om man selv ikke trenger dem, saa kan man all- gevel kjøbe dem og forære dem til Folk, som trenger god Læsning. Aldrig nogenstunde før er norske Bø- ger blevne solgte saa billigt.

Vi man have Expres-Udgifterne forudbetalt, maa man jende 25 Cts. extra.

Skriv til Amerika Pub. Co., Madison, Wis.

THE MOST POPULAR IN USE
ESTERBROOK'S STEEL PENS.
150 STYLES TO SUIT ALL WRITERS. ALL STATIONERS HAVE THEM.
WORKS CAMDEN N. J. 26 JOHN ST. NEW YORK.

FIRST NATIONAL BANK of Madison, Wisconsin.
Depository of the United States.
DIRECTORS:
N. B. Vanslyke, Pres. Wayne Ramsay, Cashier. F. F. Proudfit. J. E. Moseley
M. E. Fuller, Vice Pres. M. C. Clarke, Asst. Cashier. B. J. Stevens. Wm. F. Vilas
CAPITAL, \$100,000. SURPLUS, \$100,000. Additional liabilities of stockholders, \$100,000.
Issues certificates of deposit bearing interest. Buys and sells exchange on all important inland and foreign points, and transacts all ordinary banking business.

Fremfritidsfolk bruger
GAS
Ranges, Heaters, Grates
—and—
Independent Water Heaters.
For nærmere Underretning besøg eller telefoner til
MADISON GAS & ELECTRIC CO. } }
126 E. Main Street. } }
Telefon:
Standard..... 23
Bell..... 144

Established 1853. **THE STATE BANK** Madison, Wis
Loans Made on Approved Real Estate Security.
SAVINGS BANK DEPARTMENT Paying Compound Interest on Time Deposits
..... MONEY SENT TO.....
England, Ireland, Germany, Norway and all accessible points in the United States.
L. S. HANKS, President. J. H. PALMER, V.-President. E. O. KNEY, Cashier.

OLSON & JACOBSON,
har netop modtaget fra Norge:
Sammeløst, Gjedøst Anchovis, Lubesst, Røgede Gardiner og Silb samt Lytebær.
201 E. Main St., - - - Madison, Wis.

FRED. M. SCHLINGEN.
Monumenter.
Hvis du har tænkt at faa et Granit- eller Marmor-Monument i Vaer eller til Sommeren, kom og besøg os se det største og bedste Oplag som nogensinde er fremvist her i Byen. Vi har i vort Varelager jent og otti nye og moderne Monumenter af Barre, Quincy, Montello, Waujan- og St. Cloud Granit; ogsaa blaa og lystulstret Marmor, hvilke vi kan sælge til rimelige Priser. Førsteklasses Arbejde og bedste Varet. S- kan du faa se med egne Øine, hvad du faar for Pengene.
124 West Main Street, Madison, Wis.
Overfor Court House.

Mærk!
Paa den røde Kap paa Bladets første Side vil De se til hvilken Tid De har betalt for "Amerika".
Subscriptions-Blanket.
AMERIKA PUBLISHING CO.,
Madison, Wis.
Indlagt vil De finde \$....., hvilket betaler for "Amerika" fra..... til....., og bedes kvitteret for paa Adresselappen.
Navn.....
P. O. Adresse.....
County..... Stat.....

Før og Nu.

I Februar 1903 blev nedenstaaende Digt, forfattet af en Dying paa over 76 Aar, fortællende i Rim fine Erfaringer som Nykommer-Smed de første Aar i Amerika i 1851 og 52.

Jeg drog til fjerne Lande,
Til ukjendt Folk og Vet,
Men aldrig kan jeg glemme
Mit Fædreland og Slægt.
Her Sproget var et andet
End Mor mig havde lært,
Det hørte dog til Landet
Men syntes mig forkjert.

Mit Bygdemaal jeg byttet
Med Norges rene Sprog,
Men Al! det blev det samme
Jeg blev dog ei forstaaet.
Om Kvelden jeg mig satte
Med Husets Folk til Bords,
Dg lytted mens de snakke,
Men ei forstod et Ord.

Her spandt nok somme Dage,
Min Røst blev ikke hørt,
Det lysned dog omfjeder
Jeg fik i Hjertet Trøst.
I Huset var en Yngling
Som spænd ingen Møje
At faa mig at forstaa.

Det randt mig oft i Tanke,
Hvad Søster forud saa,
Førladt at monne vanke
Dg Talen ei forstaa.
Her fik jeg da min Gyre,
Men yderst liden Løn
Fem Daler for en Maaned,
Jeg var ei Landets Søn.

Mit Dagværk maatte gjøres
Ved Tegnet og Fingerpeg,
Jeg stundom blev bedrøvet
Saa det om Hjertet kneb,
Forsamlinger jeg søgte
Hvor Talen gik i Flæng,
Fra Kirke som fra Hytte
Jeg tog lidt med mig Hjem.

Som Smed jeg kom til Landet,
Med lyse Fremtids Haab
Men Al! det blev forandret,
De første Prøvens Aar.
En Gaards Redskab ei ligners
Med noget i vort Nord,
Ei Græv, ei Sigd, ei Hakke,
Men nok af frugtbar Jord.

Jeg skode Hest og Dger
Dg af og til en Muul,
Mit Haab her stadig voger,
Beslog saa Vogn og Hjul.
Nu har jeg Seir vundet
Hvor før jeg intet saa,
Jeg læse kan og synge
Det før saa dumme Sprog.

Ei blot at læse, synge,
Jeg Sproget tale kan
Jeg lærte mest af unge
Som havde lidt Forstand.

Min Higen blev nu efter,
At komme til en By,
Her var jo kun et Landsted
Herfra gik intet Ny.

Saa drog jeg fra de Benner
Her hvor jeg først sandt Ly,
Jeg mange Kjære Minder
Dog mod til fremmed By.
Den Tid jeg her tilbragte,
Var over trende Aar
Dg lidt af Verdens Skatte
Ved Stræbsomhed man faar.

Saa stuldred jeg min Randsel,
Dg reiste femti Mil,
Den Jernhest blev ei standset,
Ufsted den foer som Pil.
I Byen var jeg fremmed
Dg blandt langt flere Folk,
Nu dette mig ei gremmed
Jeg var min egen Lolk.

Jeg fik ret snart et Fæste
Dg Plads her var for tre,
De to var alt besatte
Jeg fik den tredje.
Nu blev jeg tvit al Skoing
Herover blev jeg glad,
Min Nyg var om af Døiing,
At flo den hele Dag.

Den Herre mig ansatte
Var ikke selv en Smed,
Forstod dog godt at skatte
Arbejdets Gyldighed.
Her mange Prøvebliske
Kom fra de andre to,
Men frygtfom blev jeg ikke
Jeg kunde andt end flo.

Her mangt blev fabrikeret
Af Træ og Staal og Jern,
Dg stadig udleveret
Endog til fjerne Egn.
Den Tid jeg her tilbragte,
Var nærpaa paa tie Aar,
Begyndte saa at trakte
At faa lidt bedre Raar.

Jeg havde nu lidt Penge,
Til Farming stod min Lyft,
Jeg toiled havde længe
Med Higen i mit Bryst.
Saa kjøbtes Vogn og Heste,
Var ei som før saa arm,
Mig intet kunde heste
Jeg kjøbte da min Farm.

Her er nu allevegne,
Forskjel paa Før og Nu,
Dg kunde jeg det tegne
Forbauet blev og du.
Nu kan man Sproget lære
Blandt fine Landsmænds Folk,
Om Nykomere de ere
Behøve de ei Lolk.

Ei Talen er det ene
Hvori Forskjellen er,
Nu dobbelt kan man tjene
Med ikke mer Besvær.
Her Norfke er nu mange
Som hyrer for god Løn,
Du tør ei blive bange
Om ei en Landets Søn.

De Naturbørn her vare
Dem streifed rundt i Flok,
Istedet nu vi have
En rplyst Arbejdsflok.
Dg særdes man i Landet
Man store Felter ser,
Af Frugt og Korn beplantet
Samt Heste, Faar og Steers.

Her Byer er nu mange,
Hvor før der Huris ei var,
Dg Jernbaner lange
Som naar fra Hav til Hav.
Dg Posten den nu hentes,
Ret lige ved vor Dør,
Slikt kunde neppe ventes
Nu er her ei som før.

Jeg Digtet nu vil slutte,
Jeg gammel er og graa,
Jeg snart herfra maa flytte,
Mit Hjem blir da en Braa.
Bestemt vi er for andet
End denne Verdens Rav,
Vi skal da bli forvandlet
Naar vi opstaar fra Grav.

A. D. Orvola,
Pleasant Springs, Wis.

Sygepleierster for den britiske Arme.

(“Morgenbladet”):

I.

En meget stor og betydningsfuld Sag, Ordningen af Englands militære Sygepleie, er for nogle Maaneder siden bragt til en tilfredsstillende Afslutning.

Sagen har en meget lang Forhistorie, og skal man gjøre Rede for denne, maa man først fortælle om Miss Nightingale og hendes Virksomhed under den russisk-tyrkiske Krig i Femtiaarene.

Der gives ikke mange Navne, der i England er saa populære og nævnes med saadan Værdighed som Florence Nightingale. Og det med fuld Grund. Hun har i Virkeligheden gjort sit Land, ja hele Menneskeheden en Tjeneste, der ikke kan vurderes høit nok og til alle Tider bør fikre hende et taknemmeligt Gjetermæle.

Velre mindes godt, hvordan hendes Navn for 50 Aar siden paa Berømmelsens Vinger fløi Verden rundt. Den tyrkisk-russiske Krig var nylig udbrudt. I September 1854 rykkede de allierede Hæere der ilede Tyrkiet til Udsætning, ind paa russisk Grund. I Slaget ved Alma den 20de September havde Døden gjort en frygtelig Høst i Englændernes og Franskmændenes Rækker. I en Fart blev der i Skutari opført store Sygehuse, men—noget af det vigtigste manglede: grundigt uddannede, militært disciplinerede Sygepleierster. Særlig søltes Savnet deraf af Englænderne,

og Times' i sin Tid saa bekjendte Krigskorrespondent W. A. Russell satte alle Hjertes i Blød ved en gripende Skildring af de sørgelige Forhold ved Feltlagretterne i Skutari. Han skrev til Slutning:

“Findes der da ingen offervillige Kvinder blandt os, duelige og villige til at gaa ud og pleie de lidende Soldater i Skutari? Er ingen af Englands Døtre rede til under en saadan Nødsstand at øve Barmhertighedens Verk?”

Frankrige har sendt ud Skarer af sine Barmhertighedsøstre, og de er nu ved de saarede og døendes Side og yder de lidende den Trøst og Lindring, som kun en Kvindees Haand kan give. Vore Soldater har kæmpet ved de franske Troppers Side og sandeligen ikke med mindre Mod og Dødsforagt end de i et af de frygteligste og blodigste Slag, Historien kjender.

Maa vi da staa tilbage for Franskmændene i Selvopofrelse og Hengivelse i et Arbejde, som Kristus selv saa tydelig har betegnet som gjort mod ham:

“Jeg var syg, og I besøgte mig.”
Russells Ord blev ikke uden sin Virkning,—der kom Tilbud ikke blot om Pengehjælp, men om personlig Tjeneste.

Men det allervigtigste manglede—en levende Aand, der kunde staa i Spidsen for det Hele.

En saadan Person fandtes dog lykkeligvis i England: Miss Florence Nightingale, og Krigsministeren, Lord Sidney Herbert, der kjendte hende, henvendte sig 14 Dage efter Slaget ved Alma resolut til hende. I sit Brev skrev han blandt andet: “Jeg har et stort Antal af Tilbud fra Damer, som ønsker at begive sig ud, men disse Damer har ikke Anelse om, hvad et Sygehus vil sige, og hvilket Arbejde det kræver. De vil derfor enten afftrækkes fra Arbejdet eller blive helt og holdent unyttige og saaledes, hvad der vilde være endnu værre, kun være iveien. Ligeledes er det lidet troligt, at disse Damer skal forstaa Nødvendigheden af den strenge Orden og Lydighed, der udkræves ved et Sygehus.”

Der er blot en Person i England, som vil være istand til at organisere og kontrollere en saadan Anstalt— — — og uden flere Præliminærier spørger han hende saa ligeud, om hun vil paatage sig Hvervet.

Og hun, den 34-aarige, fint dannede Kvinde, der med Lethed læste de græske og romerske Klassikere, der havde studeret den høiere Matematik og var vel bevandret i de forskellige Grene af Naturvidenskaberne, der talte Lytt, fransk og italiensk ligesaa flydende som sit engelske Modersmaal,—hun var ikke

et Dieblik i Tvil om Svaret. Skjønt født og opdraget i et rigt Hjem, havde hun sit hele Liv interesseret sig for Sygepleie, hun havde studeret den teoretisk og praktisk, og der var ikke den Enkelthed i Hospital-tjenesten, hun ikke havde sat sig ind i, ikke det Haandgreb, hun ikke personlig havde prøvet. Og hun havde ikke blot studeret ved de engelske Sygehuse, men hun havde besøgt de mest anseede Hospitaler i Europas øvrige Lande og udstrakt sine Reiser helt til Konstantinopel og Alexandria. Hos den berømte Paster Griebner i Kaiserswerth havde hun opholdt sig gjentagne Gange, ja, 3 Maanedes gjort Tjeneste som Søster.

Saa forvisset var hun om, at den Tjeneste, der nu krævedes af hende, var et Kald, for hvilket hun var særlig anlagt og rustet, at hun samme Stund, som Krigsministeren skrev til hende, selv skrev til ham for at tilbyde sin Tjeneste.

I Løbet af saa Dage var alt ordnet, og den 5te November landede Miss Nightingale i Skutari, ledsaget af 38 af hende valgte Sygepleierker. De kom i rette Dieblik, thi samme Dag var Slaget ved Inkerman bleven udjæmpet, og i Løbet af de nærmeste Dage blev 600 saarede indbragt paa Sygehuset.

De netop ankomne Sygepleierker blev sieblikkelig taget i Tjeneste. Deres Hjælp trængtes saameget mere, som det ikke blot var de saarede, der skulde pleies; ondartede epidemiske Sygdomme som Kolera og Tyfus herjede i de forenede Værelse, Lægekorpsen var overanstrengt, og flere af Lægerne var faldt som Offer for Nidkjærlighed i Tjenesten.

Miss Nightingale viste sig den vanskelige Stilling vogen. Hendes sjældne Evne til at organisere og administrere gav sig Udtryk paa en Maade, som selv de mest fordomsfulde Militærlæger maatte anerkende. Hun havde den mest ubegrænsede Fuldmagt fra Regjeringen, men med aldrig svigtende Taalmodighed og Udholdenhed at styre de andre Autoriteter tilside eller omstøde nogen af deres Anordninger. I al Stilhed afhjælp hun blot Manglerne. Hendes Sjælsstyrke var beundringsværdig, og med en Ro og Sagkundskab, der vakte alles Tillid og Beundring, traf hun alle Foranstaltninger for de saarede og syges Pleie.

Under de to Aar, Krigen varede, indlagdes 41,000 Mand paa Sygehuset i Skutari;—af disse døde i den Tid, Miss Nightingale opholdt sig der, 4600 Mand. Om hendes Arbejde i denne Tid faar vi en forstaaelsesfuld Skildring af en Mand, der mere end de fleste havde Anledning til at komme hende nær,—Mr.

Macdonald, der af Times var udsendt for at forestaa Adelingen af Verdensbladets store Understøttelsesfond. I et af sine Breve skriver han: "Hvorjomhelst Sygdommen optræder i sin farligste Form, og hvor Døden er urovækkende nær, der kan man være sikker paa at finde denne enestaaende Kvinde, hvis blotte Nærvær virker beroligende og styrkende og skjenker Trøst i Naturens Kamp mod den sig nærmende Død. Hun er—uden nogenjomhelst Overdrivelse—en tjenende Engel i disse Sygehuse, og hvor hendes fine Skikkelse stille glider frem mellem Sengeraderne, falder ved Synet af hendes Ansigt et Taknemmelighedens Lysstjær over de stakkels lidendes Træk. Naar alle Lægerne har trukket sig tilbage for Natten, og Tausshed og Skumring har sænket sig ned over disse uendelige Rækker af syge og saarede, da kan man se hende en som med en liden Lampe i Haanden gjøre sine Runder. — — — Med den ægte Kvindes Hjerte, dannet og finanslende mere end de fleste af sit Kjøns, forener hun en forbausende Ro i Omsorgen, Raffhed og Besluttsomhed i Karakteren. — — — Jeg vil aabent og ubetinget sige, at om Miss Nightingale ikke var kommet herud, vilde det engelske Folk trods al sin Omsorg neppe undgaaet for eller senere at være blevet rammet af den Behreidelse, at dets Soldater til og med paa Sygestuerne kun havde faaet en mangelfuld Pleie og Lindring i de uhyrlige Lidelser, af hvilke denne Krig hidtil har været fulgt."

Grad Under, om Miss Nightingales Navn snart gjenlød over den hele Verden og hendes Exempel opflammede baade Kvinder og Mænd? Særlig greben søgte sig den Mand, som Norge for 2 Aar siden tilkjendte Nobels Fredspris—Henri Dunant. Inspireret af Miss Nightingales Bestræbelser for at hindre Krigens Lidelser, var det Dunant skrev det Brev, der var Indledningen til Genferkonventionen og Dannelsen af Foreningen "Det røde Kors", og netop gennem denne Indflydelse paa Dunant er det, Miss Nightingale har faaet en saadan kulturhistorisk Behndning.

Intetsteds løb dog Berømmelsen over Miss Nightingale varmere end i England, og den hele Nation søgte sig i Gjøld til hende. Man var ogsaa bestemt paa ved hendes Hjemkomst at hylde hende med en Modtagelse, som endnu aldrig var bleven nogen ikke fyrstelig Kvinde tilbed.

Men Miss Nightingale, der ingenjomhelst personlig Ergjerrighed besad, og hvis svage Konstitution var stærkt medtaget af de to Aars

Anstrængelser i Orienten, sønste ingen offentlig Hylsning. I al Stilhed og under det antagne Navn af Mrs. og Miss Smith indskibede hun sig sammen med en Tante paa et Dampskib, der afgik til England. Om bord hylledes det hende at bevare et fuldstændigt Incognito, og hendes Medpassagerer havde ikke fjerneste Anelse om, at den stilfærdige, men behagelige Miss Smith var den Kvinde, hvem et helt Folk stod beredt til at give sin varmeste offentlige Hylsning. Saa hurtig som muligt begav hun sig til sin Faders Herresæde i Derbyshire, og medens man forberedte hendes høitidelige Modtagelse, nød hun Hvilen og Stilheden i det kjære Barndomshjem. Men paa Afstand hylledes hun,—Adresser affendtes, Møder afholdtes, Resolutioner fattedes, Dronninger sendte hende en dyrebart Gresgave, og det engelske Folk udtrykte sin Taknemmelighed gennem en storartet Pengeindsamling paa hende en Million Kroner. Hvordan Miss Nightingale anvendte denne Million, og hvilken Behndning den har haft for Udviklingen af Englands Sygepleieinstitution, skal fortælle i en efterfølgende Artikel.

Unbefalingsbreve er en almindelig Ting nutildags; hver Medicin, der er tilsalgs, har dem. Somme Unbefalinger er mere overbevisende end andre. Den mest overbevisende Unbefaling for Dem vilde rimeligvis være, en som kom fra Deres eget Nabolag. Fabrikanten af Dr. Peter's Kuriko kan sandsynligvis skaffe Dem en saadan. Om De er interesseret, forsig det; skriv til Dr. Peter Fahrney, 112-114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Meneely Bell Co.
Troy, N. Y. and
177 Broadway, New York City
Manufacture Superior
: : : Church Bells.

DR. M. IVERSEN,
STOUGHTON, WIS.
Abergamneret ved Kristiania Universitet Norge. Studeret et Aar ved Universitetet i Hjølling.
Specialitet: Helbredelse og Operation af Hjelbder samt Dien- og Drenghygdomme.
Breve paa Engelsk, Tysk eller Norsk besvares frit.

WM. HAAK, JR.
—Handlende med—
Pumper og Vindmøller.
Steam Fitting, Well Drilling.
118 S. Webster St. Madison, Wis.

DR. F. MOELLER
Korset Landlæge.
DE FOREST, . . . WIS.

"Amerika's" Agenter.

Følgende er ansat som Agenter for "Amerika" og er bemyndiget til at tegne nye Subskribenter og Brevtere for Kontingenter.

Wisconsin:

- M. Bjørnson, rejsende Agent;
- Martin Juntab, rejsende Agent;
- H. D. Knutson, rejsende Agent;
- Thomas Edwards, Ashland;
- Sabr. Anderson, Beaver Creek;
- Andreas Wang, Salesburg;
- L. Larson, Eau Claire;
- S. E. Odegaard, Mondovi;
- D. C. Hanson, Whitehall;
- Hans C. Hougstad, Salesville;
- Gilbert Jverson, Hudson;
- Jno. Stenløkken, La Crosse;
- F. J. Wold, Lochiel;
- D. P. Steneron, Menomonie;
- John Nilberg, Mt. Horeb;
- Albert Ronnel, Northfield;
- Dr. S. B. Anderson, Oxfordville;
- H. N. Dahl, Pigeon Falls;
- Jens D. Braaten, Prairie Farm;
- John D. Johnson, Riving Sun;
- Mathew Hansen, Sparta;
- Lars L. Kullin, } Stoughton.
- Ferd. Rasmussen, }
- Christoffer Svendsen, Welhaven;
- G. A. Lunde, Wausau.

Minnesota:

- A. Seevers, Rock Dell;
- C. J. Johnson, Austin;
- H. D. Solum, Barnesville;
- Mons Hauge, Benson;
- Mons Mathum, Brainerd;
- D. A. Espeseth, Jasper;
- J. H. Sæverud, Kasson;
- Andrew Kolstad, Kenyon;
- Abolph Dymick, Linton;
- C. J. Naseth, Marietta;
- H. A. Boe, Northfield;
- Sabr. Birkenes, Oslo;
- H. D. Olson, Rushford;
- Brown Anderson, Spring Grove;
- Nels N. Johnson, Stillwater;
- R. A. Overland, Twin Lakes;
- Ole D. Berg, Waseca;
- P. Song, Willmar.

Iowa:

- L. D. Sillegaard, Bode;
- D. Amundson, Cresco;
- Geo. E. Johnson, Earlontown;
- A. L. Kloster, Huxley;
- Hans D. Knutson, Jewood;
- D. L. Knutson, Joice;
- A. E. Landsrud, Lansrud;
- D. N. Styve, Lake Mills;
- Gustav Johnson, Naspet;
- Arnoldus Krogh, Northwood;
- H. N. Brudvig Jr., Scarville;
- Rev. Aug. J. Dorgensen, Sombert.

North Dakota:

- D. M. Bangsnes, Aindred;
- Miss Helene Hoff, Palermo;
- Rasmus Olson, Merit;
- Ole Thoreson, Park River;
- Peter Edwardson, Aindred;
- G. N. Ebbahl, Belva;
- G. M. Christopherson, Plymouth;
- H. C. Westby, Waterloo.

South Dakota:

- H. E. Sagsvold, Arlington;
- D. C. Halvorson, Brandt;
- H. A. Ustrud, 739 W. 10. St., S. Falls.

Alabama:

- M. J. Sæberg, Thorsby.
- Legas.
- E. E. Colwick, Noris.

Ottende Dplag
af denne populære Bog er netop udkommet. . . .
Julegave.
Et Udvalg af Eventyr og Fortællinger af
Rasmus B. Anderson.
Pris \$1.00. Postofret tilsendt.
Skriv til
"Amerika", Madison, Wis.
Berntson, Syd Dakota.

Den Skotske Kvinde

— paa Tjele. —

Livsbillede fra Reformationstiden.

— af —

H. F. Gwald.

(Fortsættelse.)

Rnud smed Brevet paa paa Bordet, ved hvilket den forfærdede Erik stod, dreiede sig om paa Hælen og sagde til Jørgen:

"Vi kunde være blevne Venner, Jørgen, havde ikke denne Mand og hin Kvinde været dine Forældre. Dog nu kjender vi fremdeles ikke hinanden, det tjener baade dig og mig bedst!"

Derpaa gik han langsomt og stolt ud af Hallen, mens Gert stirrede efter ham med et dumt, forbausket Blik, og Maren næsten kvaltes af Forbitrelse, saa hun ikke kunde faa et Ord frem.

Dog fik hun nu Husværelse og det af Jørgen, hvis Kjærlighed til hans Forældre blev valdt ved Knuds krænkende Ord, saa at hans kortvarige Venstreb for hans Søskendebarn druknede i oprigtig Forbitrelse.

"Nu løber jeg efter ham for at kræve ham til Regnskab," raabte han og sprang til Døren; men Gert løb paa Maren's Opfordring efter og greb ham i Armen og holdt ham tilbage.

"Bed min Helgen!" raabte Maren, "du skal nu ikke myrdes for mig af den Spydskarl. Erik, byd Jørgen blive her!"

Der opstod nu en heftig Ordveksel. Jørgen maatte dog give sig og meget mod sin Vilje opsætte sin Hævn.

"Følg J efter ham, Gert, om J saa synes," sagde Erik Skram. "Se til, at han ikke tøver her paa Gaarden, men snarest drager af. Lad saa Hestene sadle paa og, tag Svendene med eder, og naar han er ude af Gaarden, saa rid et Stykke efter ham og, om fornødent, sørg for, at han ganske forlader vor Grund."

"Det gjør jeg gjerne og villig!" raabte Gert og var i et Nu ude af Hallen —

Smidlertid var Knud gaaet ned til Henning og Bent, der efter hans Befaling vare blevne udenfor Borgporten med Hestene. Mørk og tåus steg han til Hest og red langsomt gennem Nolsgaarden, fulgt af sine Svende. Han havde en knugende Følelse af, at han saa sit Fædrenehjem for sidste Gang, og lod Væge, Navn og Lykten blive tilbage.

Da han nærmede sig Yderporten, mødte ham dog et Syn, som gjorde ham lysvaaen. Der stod Jesper Gaardsfoged ligesom i gamle Dage og gavde Tilsyn med Ugedagstjenerne, der var i Færd med at slæbe nogle Kampesten op til Laden. Han var altsaa i Erik Skrams Brød! Knud kunde mindes gamle Jesper fra den Dag, han overhovedet var i Stand til at mindes noget, og ofte havde han som Barn redet paa hans Knæ. Denne Troløsheds krænkede ham dybt, især fordi Jesper ingensinde var trængende. Han saa i den gamles Frøfald et nyt, haandgribeligt Bevis paa, i hvilken Grad Verdten og Lykken havde vendt ham ryggen.

Den gamle skulede til Knud og lettede paa Huen; men Knud standsede kun et Dieblik, saa han i Dørene uden Gjenhilsen og red saa derfra. — Sid han havde brugt Skjældsord, sagde Jesper til sin Søn Mads; det Blik vil jeg mindes —

— og hvad kunde jeg gjøre an-

det end blive ved Gaarden? Vi kunde ikke være hinanden foruden. —

Fuld af Bred og Nag red Knud i Stridgang ad Veien til Foulum; men idet de kom op paa Bakken, raabte Henning:

"Nu kommer Gert Erikson efter os med en Hoben Svende!"

Knud blev munter og vendte sin Hest, han drog sit Sværd, Bent og Henning gjorde strax det samme.

"Løb en Kjende!" raabte Knud. "Lad dem komme gennem Dalen og først begynde at ride opad!"

Da dette var fæst, sagde Knud:

"Nu Sværdene op! Saa rider vi løs paa dem i sluttet Tropp, det ene Hestehoved ikke en Tomme forud for det andet!"

Som en Stormvind brusede de tre Ryttere ned ad Bakken, og da Svendene saa det Syn, ræddedes de ved Tanken om Sammenstødet under saa uheldige Forhold, vendte Hing til og fløede, idet de efterlod Gert, som bandede deres Feiheid og forbitret raabte efter dem. Dog holdt han selv Stand; men da Knud saa, at han var alene, sagtede han sin Hests Fart og standsede med sine Svende lige foran ham.

"De kjender min Arm fra forhen," sagde Knud og lo. "Nu gjør J som de gamle Gæst, eller ved Sankte Knud, J skal blive fugtlet ind ad Gaardporten."

"Det skal du ikke vove udfæstet!" raabte Gert fnysende.

"Bent og Henning!" sagde Knud, "gjen mig den Karl af Veien! Jeg gider ikke røre ved ham; men staa kun med Fladen!"

Henning gav først Gerts Hest et Brik med sin Klinge, saa at den sprang til Siden og nær havde kastet sin Rytter af, og imens klappede Bent i Hænderne og raabte: Hopp!

"Rid nu skjænt til Huse!" raabte Knud, "og kryb bag Maren's Skjort! Bring du saa FASTER Hilsen og Tak, at hun undte mig Vedfælgelse paa Veien!"

"Djævelen have dig, du Søn af en Skjæge!" raabte Gert og truede med den knyttede Haand, hvorpaa han vendte sin Hest og red skjænt derfra.

Den uhyggelige Afstedshilsen vilde vistnok have fristet Knud til at ile efter sin Frænde og røre ved ham, havde der ikke i det samme lydt Hovslag bag ham. Han vendte sig i Sadelen og udfødte et Glædesraab. Det var Folmer Knud, ledsaget af fire Svende, som strax derpaa standsede sin Hest lige ved hans.

"Bed min Helgen!" sagde Knud, "dig ventede jeg mindst af alle at se her paa dette Sted."

Folmer havde Armen i Bind og hans blege Ansigtssfarve tydede paa et langvarigt Stuelst; men hans Vine funkede af Livsmod.

"Vel mødt, Knud!" sagde han muntert. "Dog tykkes det mig, at jeg har endnu mere og bedre Marfag til Forundring over at træffe dig saa tæt ved Tjele. Var det de Tjele Svende, der fægtede nys saa bravt med Hælene? Den lange Rytter, som nu red, lignede gale Gert."

Knud fortalte nu, hvor han havde været, og hvad der denne Morgenstund var hændet ham.

"Knud, Knud!" udbrød Folmer og truede ad ham med den venstre, frie Haand, "du er endnu ikke voget fra Ferlen og kan ikke skjutte dig selv. Lad nu den Leg være endt og Erik og Maren æde sin Madvere i Fred paa Tjele. Misund dem ikke at sidde i det fodebe Røghul, det er for Tiden! Hvor styrer du nu din Raas?"

"Det fige du mig!" svarede Knud, som aldrig brebedes paa Folmer og var vant til hans spørgende Maade at tale sine Venner til paa. "Hvor agter du dig hen?"

"Jeg rider ad Hjemmet til", svarede Folmer. "Jeg blev led ved de Konner og ræd for FASTER, som vilde gjøre en Kapist af mig, saa god lutherst en Mand, der nogen Tid bandede Paven! Og den topragede Badstjær pinte mig grumt med Salve, Burgerpu ver og Klosterlatin."

"Da er du reden noget af Veien," svarede Knud, "hvis du kommer fra Mariager og agter dig til Kjellinghøl."

"Jeg længtes, Knud," sagde Folmer bevæget, "efter at ride langs denne Sø, ved hvis Bred jeg vandt det stolteste og ædleste Hjerte, der slog i nogen Somfrus Bryst."

"Gud signe dig for de Ord, Folmer!" sagde Knud og rakte ham sin Haand. "Dog frygter jeg saare for, at hun ikke er dig værd."

"Ei, hvilken Snal er det!" svarede Folmer og tvang sig til at smile. "Hvor lider hun i sit Kloster?"

"Hun lider kun alt for vel," svarede Knud, "da hun ganske glemmer Jorden over Himmelen."

"Er det Tilfældet," sagde Folmer med Alvor, "burde vi lade hende med Fred. Dog tænker jeg, at den Himmel, hun stuer op til, er som et lavt Loft. Fortæl mig nu alt, hvad du ved om hende, mens vi rider, og saa følger du mig til Kjellinghøl og bliver der, saa længe du løfter. En af mine Svende er sendt forud igaar og har været gamle Bodil ad. En Dyrbrød og et Stob god, gammel Rhinsk lover jeg dig til Madvere og en god Bolsterfeng til Matten."

"Jeg vilde være en Taabe og utaknemmelig, sagde jeg nei!" udbrød Knud, og derpaa red de alle Syd paa over Heben ad Rverning til.

Ottende Kapitel.

Maad for godt Rjeb.

Nu var Knud der, hvor Margaret saa brændende havde ønsket sig hen for et Aar siden, da hendes ungdomsfriske Hjerte svulmede af Kjærlighed, paa den stolte Borg med de faste Mure og spirkrønde Taarne, som laa kneisende i den grønne Dal, omslidd af Gudenaens Bænde. Det Billede var nu snart udslettet af hendes Sjæl. Hun gik nu sin Korsegang gennem Fanatismens Skjygerige. Dog selv om hun havde gjemt Billedet, vilde hun ved at skue Virkeligheden nu, i Baarens yppige Pragt, have fundet, at Farverne i hendes Guldommelse var faldne.

Gudena sthyder svulmende i sit Beie nu, som dengang; det frugtbare, ved sin ældgamle Natur mærkelige Dalstrøg, gennem hvilken den løber, er bebygget, som det har været det allerede i den graa Hedenold, maaste i Martufinder, men Naturforholdene er undergaaede flere Forandringer, især den, at Skovenet Omraade er blevet meget mindre. Den Vandringmand, der i vore Dage gæfter den lave Borgvold, som viser det Sted, hvor Ruderne's Borg engang laa, har ikke mere derfra det Skue for Die, som for tre Aarhundreder siden mangan smul Dag frydede Folmer Knud, naar han fra sin Borgtinde saa ud over Dalen — et Hav af Trætuppe, som bølgede dækkede Aasene mod Nord, hvor nu Hjermind Skov kryber i Skjul, men som dengang strakte sig lige ned til den Egn, i hvis Skjød Borggen laa. Mod Syd hævede de høie Brunsbjerg, usgent eller sparsomt dækket med mørk Lyng som i

vore Dage, men især Stovens smagdraggrønne Hjortel fra sin Fod og næsten lige til sin Linde. Omgiben af mægtige Stove, der vrimlede af Vildt, og Herter over den forbisgørende, fiskerige Strøm, havde Folmer Ruds Fædreborg en Veligheden, som mere end en af hans Standsfæller misundte ham.

Jungen viste mere, hvor længe de "høiindtaarne"*) høitankede, stolte Ruder havde levet i Danmark eller haft Sæde paa denne, foruden paa endnu mange andre endnu anseeligere Herresæder, vidt forgrenet, som Slægten endnu dengang var. Naaste har Slægten været til alt i Smaafongerens Tid, men først senere hævet sig til Anseelse og Magt og taget fast Slægt navn. Folmer nærmede med Stolthed den Tante, at hans Fædre havde færdedes i Landet allerede i Hedenræbets Dage. De søgte dengang at behage de gamle Afguder ved blodige Ofre, indtil de med det øvrige Folk kristnedes og dyrkede den eneste sande Gud, med Messe, Sang, Røgofre og Klofterugt. — Nu var Sandhedsfalken ved Luther tændt, og ved sin klare Flamme stræbte den at bortjage de mange stumle Stygger, men ogsaa — hvilket Folmer Ruds dog var saare langt fra at ville indrømme — tilintetgjorde den en stor Pæct af Samfundslivets Romantik og af det danske Folks Giendommeligheder. Bapysterne vare trods deres Pirkelatin Forsvarere for Danstid og Folkelighed, men de lutherste trods deres danske Prædiken og Salmesang uden at vide det Modstandere af gammel dansk Folkesæd.

I Aaret 1835 havde nu rigt'gnod denne Virkning ikke vist sig paa nogen fremherstende Maade, det var saare langt fra! Saaledes var her i Gudenaadalen Bønderne i Hjorthede, Hjeremind og mange andre Sogne gode Bapyster og vedblev at være det i deres Hjertes, selv efter at den ny Pirkelatin var indført. Borgherren paa Kjellingehøl var da ogsaa i deres Vine ganske det, Margaret havde kaldt ham: en sær fritænkende Mand. De gamle slog Kors for sig, naar de saa ham færdes i Skoven paa Jagt eller paa Aaen med sine Baade, mens de vandrede til Ottesang i Hjorthede Kirke. Endnu mere fjæbt saa de da til den kneisende, røde Borg, fra hvilken der udgik Magtbud, som de maatte lyde, uden Hensyn til at Borgherren var i Kirkens Band. Derom brød Folmer Ruds sig dog kun lidet; han gjorde Ret og Skjel mod sine undergivne og hørte ingensunde til de strenge Herrer, men heller ikke til dem, der hørte sig for Mængdens Luner.

Der havde været stor Glæde hos hans gamle Fostermoder og nuværende Husholderste og blandt Borgens

øvrige Thende over hans Hjemkomst efter en saa lang Fraværelse og over at se ham vende tilbage, ikke som Krøbling efter sit Saar, men som en hel Mand. Dog viste det sig snart, at Hjemreisen havde voldt den suge Arm Skade, hvorfor han saa sig nødsaget til at holde Stuen i nogle Uger, mens Knud tumlede sig paa egen Haand paa Borgvolden, i Skoven op paa Aaen. Han havde ogsaa dvælet halve Dage i sin Værts og Vens Selskab og haft lange Samtaler med ham baade om de verdslige Sager, der laa dem begge paa Hjerte, og om aandelige Ting. Folmer stræbte ikke ganske uden Held at vække Knud til Gfærtante og indgive ham Kjærlighed til det rene Evangelium og Luthers Være; men der skulde mere end Samtaler til at tæmme den vilde Natur, der saa ofte bragte Knuds unge Blod i Røg.

En smuk Foraarsaften sad de sammen i det Taarnkammer, fra hvis Vindu der var saa skjøn en Udsigt ned ad den frodige Dal. Den dalende Sol spredte sit gyldne Skjær over Hjeremind Skovbaase, medens Brunshjergs Linde kun streifedes af Solstraalerne, og dets Side og Fod laa i Skygge. Blant og frisk flød den brede Strøm gennem den grønne Eng, der prangede med Baarblomster, og smukt krusedes Aaens Bænde der, hvor den omkring Brunshjergs Fod laar en Bugt. Knud fra ved det aadne Vindu og stirrede tværs ud over Landskabet, medens Folmer sad inde i Kammeret og snittede paa en Bind til et Fuglebog, idet han fløitede dertil. Droslen slog i Hjeremind Skov, og dens fangne Stalbroder i Folmer Ruds Bur svarede. Buret hang ned fra Taarnkammerets lave Hvælving, og Fuglen, som sad deri, var Folmers Yndling. Gamle Bobil havde under sin Herres Fraværelse passet den og den øvrige Fugleflot med Omhu og Trofast, og de vingede Smaabønder havde nu i Folmers usfrivillige Hvilestand kaffet ham behagelig Tidfort. Hele Flokken Rvidren hørtes fra Sidekammeret, til hvilket Døren stod aaben.

"Folmer!" sagde Knud og vendte sig om, "dit gode Lune undrer mig. Du fløiter om Kap med dine Fugle, som var du alt i Paradis, hvor ikke findes arge Skatte, Ræntesmede og fule, top-ragede Munkte."

"Munkte", svarede Folmer, "vil vi jo sikkerlig træffe der, om vi nogen Tid bliver indladte i Himmerige, al den Stund jeg ikke, som de blinde, hovmodige Papisfer, djærver mig til at dømmme de henfarne Sjæle — dog, haaber jeg, uden Rutte og raget Top!"

"Jeg har været idel Forundring, Folmer," sagde Knud leende, "fiden jeg kom hertil."

"Lad høre i hvad Henseende", bad Folmer smilende, "om der da ikke i din Forundring er blandet for stærkt Mis-hag med mig og mit ringe Hus?"

(Være.)

Bestyrelsen i "Hellan Mining Syndicate"

gjør for Tiden Kraftanstrengelser for om muligt at faa ind Penge nok til at opføre en Stampmølle allerede nu i Høst. Der vil nemlig være uhyre meget vundet ved at faa Møllen opført i Høst fremfor at vente til næste Vaar. En Stampmølle med fem "Stamps" og en tilsvarende "Engine" og "Boiler" paa tredive Hestekræfter, en "Concentrator" og en "Motor" paa femogthve Hestekræfter vil koste omkring \$4000, og med en saadan "Duffin" vil der kunne bearbejdes fra 16 til 20 Tons af Gris i Døgnet. Naar det nu ihukommes, hvad vi fornylig oplyste her i Bladet, at gennemsnitsudbyttet af fem forskellige "Assays" af Gris fra disse Giendomme var \$189.20 pr. Ton, saa er det let for hvejsomhelst at regne ud, at der til hver Maaned vil kunne udvindes en pen liden Sum i Fortjeneste for Aktieeierne, selv om man nu for Sikkerheds Skyld deler Summen i to Dele og slaar af det halve. Det er netop dette, som er det saa ønskeligt at faa Møllen opført jo før jo heller.

De Penge, vi trænger til dette, ønsker vi gerne at faa ind ved at sælge "Stock" fremfor at laane dem og behøve Giendommen med Gjæld, og derfor er det, at vi frembyder "Stock" tilsalgs for den lave Pris af 15 Cents pr. Aktie. Folk med Penge er forsigtige med Hensyn til, hvor de anbringer sine Penge, og dette er, som det bør være. Men Bestyrelsen i "Hellan Mining Syndicate" kan med fuld Tryghed sige, at der er ingen Risiko forbundet med at købe "Stock" her da den righoldige Gris findes lige, op til Overfladen og blir mere og mere righoldig, efterhvert som vi kommer i Dybden. Vi har, hvad man i Minesproget kalder "a Grass Root Propositon", og vi imødefer med Glæde den Tid, da vi om nogle faa Maaneder vil kunne fremlægge haandgribelige Beviser for, at vi kun siger Sandhed.

Derfor nogen ønsker fuldstændig Rapport og mere udsørlig Forklaring, vil samme med Glæde bli sendt. Skriv til "Hellan Mining Syndicate", 212 & 213 Arcade Building, Seattle, Wash., eller til Jul. J. Hopperstad, Decorah, Iowa.

Rog med Gas.

Dr. J. S. JOHNSON

NORSK ØIENLÆGE.
Behandler kun Øien-Øren og Næsesygdomme Forhenv. Øienlæge ved Michigan State-universitet og Hospital i Ann Arbor.
ST. PAUL, MINN.,
596 & 597 Euclidot Arcade
Indgang fra Roberts St., mellem 4th og 5th.
Kontorid: 10-12 Form. og 2-4 Efterm.

STORARTEDE Höst-Exkursioner

5¹/₃ Dag over Atlanteren
RECORD PASSAGE
MED DEN GAMLE PAALIDELIGE
CUNARD LINE

ETABLERET 1840.

Til Skandinavien 8 Dage, 5 Timer.
De pragtfulde dobbeltpropelledede Dampskibe
LUCANIA, CAMPANIA, 620 Fod lange,
30,000 H.-kræfter
De hurtigste Dampskibe i New York-Liverpool-Ruten.
De hurtige Express Dampskibe

UMBRIA, ETRURIA, 520 Fod lange,
14,500 H.-kræfter.
De NYE dobbeltpropelledede kæmpe-Dampskibe

SAXONIA, IVERNIA, 600 Fod lange,
14,150 Tons.
De to største Dampskibe nogensinde anløbet Boston.

Fra NEW YORK Lördag.	Fra BOSTON Lördag.
ETRURIA, Nov. 7	IVERNIA, Nov. 7
CAMPANIA, Nov. 14	ULTONIA, Nov. 21
UMBRIA, Nov. 21	SAXONIA, Nov. 28
LUCANIA, Nov. 28	
ETRURIA, Dec. 5	

Specielle Store Jule-Exkursioner:

Fra NEW YORK Lördag. || Fra BOSTON Tirsdag.
CAMPANIA, Dec. 12 || IVERNIA, Dec. 8

Specielle Behvemmeligheder for 3die Klasse.
Private Kabitter med 2-4-6 Sovepladse i hver paa Overdækket. Hver Seng udstyret med patent Spring Bund og forsynet med udmærkede Sengklæder, Waikesevandt, Speil, Vandfaraffe og Glasjer, Sæde, Krog for Klæder og Hatter, etc., i hver Kabitt.
Hver Afdeling har sin egen Spiseal, stor og rummelig, Spisestue med Dampbørb, The og Kaffe Urner etc., etc.

To Promenadepladse, en paa det aadne Dæk for Brug i smukt Vær, og en stor Plads paa Overdækket bestyret med Regn og Vind.
Røgevarer, stor og behvemmeligt.
Et Siddeværelse for Famer, elegant udstyret, og med et vakkert Piano for Tredie Klasse Passageres ubekvæmlige Afbenyttelse.

Uovertræffelige Behvemmeligheder for alle Klasser, men i særdeleshed Tredie Klasse.
Frit Brug af Sengklæder for Tredie Klasse Passagerer, ligesaa frit Spise og Drikkevarer, hvilke holdes rene af Kompagniets Tjenere.
For alle andre Oplysninger henvend Dem til vore Vokal-Agenter eller til
F. G. WHITING, Mgr., Dearborn & Randolph, Chicago.

A. E. Johnson Co., 10-14 Washington Ave.
S. — — — Minneapolis, Minn.
R. M. Samp og
Olson & Jacobson } Madtson, Wis.
Agenter.

Altretabler.

Hvor man ønsker Altretabler for sine Kirker, bør man henvende sig til den bekyndte, dygtige Kunstmaaler
Lars Sautaness,
hvis Adresse er Madtson, Wis.
"Amerika" anbefaler ham paa det bedste.

Rentschler's Green House

Telefon 179.
Alle Slags Blomster ordnede til Jester
: : Begravelser : :
Cor. Williamson and Baldwin Streets,
MADISON, WIS.

ATWOOD, LARSON & CO.

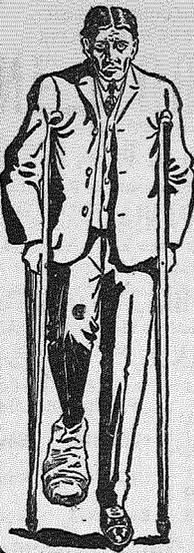
Etableret 1887.
Modtager Farmprodukter, Hvede, Byg, Havre, Lin, Hø osv. paa Kommission. Høieste Markedspriser, støblikkelig Betaling. Skriv efter vor daglige Markedsliste. Vi henviler til Exchange Bank.
513 Board of Trade. Duluth, Minn.

Madison Bogbinderi

Blank Book Fabrikanten og Bogbindere. . . . .
G. GRINN & SON, Proprs.
State Journal Block.

*) haut en tour, høit paa Straa, det Eilnavn Slægten Ruds førte blandt epitheta nobilitatis danicæ.

Prøv Swansons "5-Drops" frit

Klip ud Couponen i dette Avertissement og send den direkte til Swanson Rheumatic Cure Co., med Deres Navn og Adresse og en Flaske "5-Drops" vil straks blive sendt Dem. Alt hvad vi til Gjengjæld beder Dem om er, at De bruger den efter Anvisningen og De vil finde at den er alt, hvad vi paaftaar. De behøver ikke at føle Dem under nogenformhelt Forpligtelse, idet De fritter Dem den Prøve-Behandling, som vi tilbyder. **Sinet kan visseelig være mere velment end dette.**

Kurerer Rheumatisme, Neuralgie, Nyre-Urdener,

Lumbago, Sciatica, Podagra, Asthma, Katarrh, Nervøsitet, Daaelig Fordøielse, Dyspepsi, Lever- Besværigheder, La Grippe, Rygmærter, Nervøs og Neuralgisk Hovedpine, Tandpine, Drepine, Hjerte- svaghed, Vamhed, Svigende Følelseshed, Svimmelhed, Kjørtler, Gecema, og alle Blodsygdomme.

Swansons "5-Drops" er en aldrig seilende Kur for disse Sygdomme. Det er et udvendigt og indvendigt Middel, der virker hurtigt, usfarligt og sikkert og det er en absolut Kur for Rheumatisme, Sciatica, Lumbago, Neuralgi, og Nyre-Urdener. "5-Drops" brugt indvortes vil opløse den giftige Syre, drive den ud af Systemet og rense Blodet for alle Urenheder, saaledes betruende en varig Kur. En Anbringelse af "5-Drops" paa de lidende Dele vil standse Smerterne næsten øjeblikkeligt, medens Sygdommens Uarsag bliver sikkert fjernet ved dens indvortes Anvendelse. Vært, Smerter og Ubehag forsvinder som ved Trylleri naar "5-Drops" bliver brugt. Intet andet Middel i Verden vil standse rheumatisk og neuralgisk Smerter saa hurtigt som "5-Drops."

Robert W. McBride No. 3225 Boyd St., Omaha, Neb., skriver: "Efter at have lidt af Rheumatisme i otte Aar, og faaet megen Iben Vinbring, begyndte jeg at tage "5-Drops". Jeg saa det averteret og greb efter det som en drukkende Mand griber efter et Straa. Jeg var fuldstændig nedbrudt og kunde knapt løfte mine Ben for at gaa. Min Lever og Nyrer var i en frygtelig Tilstand. Jeg troede, at jeg aldrig igjen skulde blive frit, men øjeblikkelig efter at jeg var begyndt at tage Deres Middel, begyndte jeg at blive bedre, og jeg er saa lykkelig at kunne sige at jeg nu er et nyt Menneske, fuld af Sundhed og Kraft. En Flaske "5-Drops" har gjort det hele for mig, og jeg har fortalt hver En, jeg kjender, som har Rheumatisme om min vidunderlige Kur."

Mærk! Den store Størrelse af en Flaske "5-Drops" (300 Doser) vil, **Agenter** blive sendt forudbetalt til hvilken som helst Adresse for \$1.00. Deres **afstøbte** som den ikke kan erholdes i Deres H, da bestil den direkte.

SWANSON RHEUMATIC CURE CO., 160-164 Lake St., CHICAGO, ILL.

En Prøveflaske frit af "5-Drops" frit

Coupon No. 308

Klip ud denne Coupon og send den med Deres Navn og Adresse til Swanson Rheumatic Cure Co., Chicago, og der vil blive sendt Dem en Flaske "5-Drops" frit, frants. **Skriv idag.**

Danmark.

Naar Hr. Strackerjahn læser Salmer.

Redaktøren af det nyeste Blad i Haderslev, Hr. Strackerjahn, meddeler i det sidste Nr. af sin "Grenzpost", at han har været stærkt optaget af at læse Salmer i den sidste Tid.

Dog ikke for dets gode Skjeb, skriver et dansk Blad.

Han har faaet fat i en Samling "Salmer og Sange", der er udgivet af Komiteen for kristelig Virksomhed i det nordlige Slesvig, og som bruges ved de danske kirkelige Møder. Og nu stiller han omhyggelig de rædsomme Ting, har har opdaget.

Først finder han ved flygtig Gjen- nembladning af Bogen, at den indeholder en Samling uskyldige aandelige Sange, men ved nærmere Prøvelse opdager han, at den har andre "Zwecke". Allerede Udgiveren og Trykkeriet ("Flensborg Avis") gjør ham mistænksom. At over Halvdelen af Sangene er af "die beiden Nationalisten" Grundtvig og Fugemann, gjør ham end mere betænkelig. Og da han kommer til selve Salmerne, bliver han vis i sin Sag. Vi kan umulig gjengive alt det forfærdelige "grober Unfug", Strackerjahn har fundet. Enhver ser jo let, hvad der skjuler sig i "Forsædes ei, du lille Hob" og "Lad vaite høit vort Kongeslag"! Nei der er værre, men mere skjulte landsforræderiske Ting.

Naar Grundtvig synger:

"Ved Babilons Floder
der sad vi og græd,
ja, græd for vor Moder,
den hellige Stad",

saa ved Hr. Strackerjahn øjeblikkelig, at dette er "et bekjendt Billede for et andet "Fangenkab".

I "Velkommen, Sørelil" synger Richardt:

"Du spørmer ikke vildt,
du krebser ikke snildt,
vil intet Rov i dine Brødrers Brimmel",

her ser han strøg, at dette er en klar Hentydning til "Rovfugl" medens Læreren er Troens rette Fugl, der bebuder det nære Foraar.

Og hvad det er for en "Rovfugl", derom tviler han ikke.

Men rent galt bliver det, naar han naar til Grundtvigs "Selgen her og Selgen hisset". Heri er de frækkeste Vinter:

"Sammen bor vi i Guds Haven,
fikt kun ved det lille Vælt.
Til at flyde over Graven
Vinger laaner os vor Helt."

Dersom det at flyde over "den kleimen Vælt" ikke er en tydelig Dpfordring til Høiforræderi, saa ved Strackerjahn ikke, hvad Høiforræderi er.

Danske Lovforslag.

Risøbenhavn, 5te Oktbr.

"Politiken" meddeler, at Ministeriet allerede har et Lovforslag om Indførelse af almindelig kommunal Stemmeret særdivgt. Det er Venstres gamle Forslag med Tilføjelse af hemmelig Afstemning. Indbringelsen for Rigsdagen finder efter Forlydende Sted strøg efter Samlingens Begyndelse. Som et andet vigtigt Emne, hvormed Rigsdagen vil komme til at beskæftige sig, nævnes Husmandslovens Revision. Bladet venter ikke, at Forvars-kommissionens Betænkning vil komme til at foreligge for denne Samling, hvorfor der altsaa heller ingen store militære Lovforslag vil komme til at blive behandlet. Bladet haaber derfor, at den engang indgaaede Aftale om, at Finanslovens Militær-Udgifter ikke maa voze, saalænge Kommissionen sidder sammen, vil blive overholdt. Lands- tinget skal behandle Retsreformen. Endvidere er der bebudet en Lov om Livsforfæringsvirksomhed.

S m a a n y t.

64 Mennesket ligget nu paa Komu- nehospitalet i Aarhus som lidende af Infus. I de sidste Dage er der fore- faldt en halv Snæs nye Tilfælde.

Der er allerede anmeldt 70 Vinter- elever paa Kjærehave Husmandsskole. Skolen kan kun modtage 80. Til det korte Kurfus er anmeldt op imod 100 Deltagere.

Ved Delegeretmødet i Aarhus for Danmarks Meieristforening i Begyn- delsen af Oktober blev der af Drikke- varer til Fiskefilet og Vammesteg ser- veret Kjørnemælk, der smagte Delta- gerne udmærket; de sædvanlige Slaa- ler blev drukne under stor Begejstring i Kjørnemælk.

Gamle Galten Prestegaard ved Ran- ders rømmes i disse Dage og vil snart være nedbrudt, efter at den i ca. 300 Aar har været Bolig for Sognets Prester. Den er nemlig bygget under Kristian den Fjerdes Regjering. Pastor Benzou har i Aar ladet opføre et nyt og tidsvarende Stuehus.

I en Løvemoose i Godsted paa Vol- land, tilhørende Gaardeier Sjørgensen, har man, under Nationalmusæets Le- delse foretaget Udgravninger. Man er stødt paa en Boplads fra den ældre Stenalder, der viser sig usædvanlig righoldig. Der er allerede fundet ca. 300 Pilespidser, halvt saa mange for- skjellige Økser, ca. 20,000 Dyrekog- ler og Tanker, ca. 3,000 Flintflæ- ter m. m.

En Dame i Rauders, Slagter Lun- dum's Hustru, er bød under Kloroform- mering. Fru Lundum skulde have nogle Lænder trukne ud og blev hos Tandlægen Kloroformeret af en Læge. Efter Tandudtrækningen er hun bød uden at være kommen til Bevidsthed. Hun, der var 40 Aar gammel og Mo- der til 6 ukonfirmerede Børn, har tid- ligere været Kloroformeret uden at have taget Skade deraf.

Brug Gas som Brændsel.

To billige Bøger.

Vi har fikret os Restoplaget af det storartet illustrerede Værk

"Vore Fædres Tid"

ved Nordahl Rolfsen og Prof. Ger- hard Gran, et Værk paa 600 Sider med 40 helheds Billeder af N. Bloch. I pragtfuldt Originalbind.

Denne Bog, som hidtil har kostet \$3.00, kan vi, saalangt Dplaget rækker, sende portobetalt for **\$1.25.**

Ligeledes har vi erhvervet Rest- oplaget af

"Wergelands Skrifter i Udvalg"

en godt indbundet Bog paa over 900 Sider. Den indeholder et Ud- valg af Wergelands Skrifter. Saa- langt Dplaget rækker kan vi ogsaa sende denne Bog portobetalt for **\$1.25.**

Skriv til

Amerika Pub. Co., Madison, Wis.

Den, som kommer først til Møllen, faar først malet.

STOUGHTON

STATE BANK,

Stoughton, Wis.

Capital paid in . . . \$25,000
Surplus \$25,000

Does a General Banking Business.
Solicits Deposit Accounts, and
Pays Interest on Time Deposits.

GEO. DOW, ... President
ROBE DOW, ... Cashier
GILES DOW, ... Ass't Cash.